

TVIRTINU

Visagino švietimo pagalbos tarnybos
direktorė

Eleonora Dutkevičienė

**VISAGINO ŠVIETIMO PAGALBOS TARNYBA
NEFORMALIOJO SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO PROGRAMA
LIETUVIŲ (VALSTYBINĖS) KALBOS MOKYMO PROGRAMA
„KALBĖKIME LIETUVIŠKAI“
(PAGAL VALSTYBINĖS KALBOS MOKĖJIMO
II KVALIFIKACINĖS KATEGORIJOS REIKALAVIMUS)**

1. Bendrosios nuostatos	
1.1. Programos teikėjas	Aušra Gigelevičienė
1.2. Programos rengėjas	Aušra Gigelevičienė
1.3. Programos pavadinimas	„Kalbėkime lietuviškai“
1.4. Programos trukmė ir apimtis	120 akademinų valandų
1.5. Programos tikslinė (tikslinės) dalyvių grupė (grupės)	Rusakalbiai visaginiečiai, kurie nori įgyti savarankiško kalbos vartotojo Slenksčio lygio komunikacinę kompetenciją lietuvių kalba, kad galėtų tinkamai bendrauti su vietos gyventojais arba tarpusavyje bei galėtų tinkamai bendrauti Lietuvoje, kur ši kalba yra valstybinė kalba ir pagrindinė komunikacijos priemonė.
1.6. Programos dalyvių skaičius	15-25 klausytojai
1.5. Programos anotacija	Programa „Kalbėkime lietuviškai“ skirta kitakalbiams, norintiems įgyti savarankiško vartotojo komunikacinę kompetenciją: gebėti suprasti aiškių tekstų apie žinomus dalykus, su kuriais susiduria darbe, mokykloje, poilsiaudami ir pan., svarbiausias mintis, susidoroti su dauguma keliaujant susiklostančių situacijų toje šalyje, kurioje kalbama tiksline kalba, bendrauti daugelyje numatomų kasdienio gyvenimo situacijų ir kai kuriose netikėtose situacijose, kurti paprastą rišlų tekstą įprastomis arba jam įdomiomis temomis, laisvai ir spontaniškai reikšti mintis, svajones, viltis, norus, trumpai nurodyti priežastis ir paaiškinti nuomones ar planus, sugebėti ne tik išreikšti savo nuomonę, bet ir ją pagrįsti, kalbėti sudėtingesniais sakiniais.
2. Tikslas ir uždaviniai	

2.2. Programos aktualumas	Pastaruoju metu daugėja kitakalbių, kuriems prireikia bendrauti lietuvių kalba. Vis daugiau Visagino gyventojų, kurių gimtoji kalba ne lietuvių, ir užsieniečių, kurie mokosi lietuvių kalbos, norėdami lietuviškai susikalbėti, keistis informacija, dalytis patirtimi, reikšti savo nuomones, požiūrius, jausmus ir pan. Daugumai, kurie yra mokę ar mokęsi kalbų, visiškai aišku, kad neužtenka išmok(y)ti gramatikos ir žodžių rinkinio, nepakanka tik pažinti kalbą, kad būtų galima sėkmingai ja bendrauti. Jie nori peržengti „slenkstį“, kad būtų galima be didelių sunkumų vartoti lietuvių kalbą aplinkoje, kur toji kalba yra pagrindinė bendravimo priemonė.
2.2. Tikslas ir uždaviniai	<p>Programos tikslas – tobulinti komunikacinę kompetenciją ir parengti kursų lankytojus valstybinės kalbos mokėjimo II kvalifikacinės kategorijos egzaminui.</p> <p>Uždaviniai:</p> <p>tobulinti teksto supratimo įgūdžius;</p> <p>mokyti susidoroti su dauguma keliaujant susiklostančių situacijų toje šalyje, kurioje kalbama tiksline kalba;</p> <p>lavinti bendravimo daugelyje numanomų kasdienio gyvenimo situacijų ir kai kuriose netikėtose situacijose;</p> <p>mokyti kurti paprastą rišlų tekstą įprastomis arba įdomiomis temomis, apibūdinti patirtį ir įvykius, svajones, viltis, norus, trumpai nurodyti priežastis ir paaiškinti nuomones ar planus;</p> <p>skatinti domėtis Lietuvos istorija ir dabartimi, dalyvauti kultūriniame gyvenime.</p>

3. Programos turinys ir metodai

Tema	Trumpas dėstomos temos aprašymas	Mokymo (mokymosi) metodai	Planuojamos įgyti / patobulinti kompetencijos
Asmens tapatybė	Kontaktai su oficialiais asmenimis vardas, pavardė, adresas, telefono numeris, gimimo data ir vieta, amžius, lytis, šeiminei padėtis, tautybė, pilietybė, kilimo vieta, veikla, šeima, mėgstami ir nemėgstami dalykai, charakteris, būdas, išorinė charakteristika.	Operaciniai metodai (pratybos, skaitymas, rašymas) Teikiamieji (pasakojimas, teikiamasis pokalbis, demonstravimas, literatūros panaudojimas) Atgaminamieji metodai (atpasakojimas, kartojimo pokalbis, tikrinamasis pokalbis).	Išmoks pasakyti savo vardą, pavardę (ir paraidžiui), kas jie yra, savo adresą, telefono numerį, kada ir kur gimė, kiek jiems metų, tautybę, lytį, šeiminei padėtį, pakalbėti apie savo šeimą, kur gyvena, iš kur yra, apie pomėgius, pareikšti nuomonę, kokie žmonės jiems patinka ar ne. Taip pat gebės pateikti ir suprasti panašią informaciją apie kitus. Tobulins tarties, sakininės bei rašytinės kalbos gebėjimus.
Pastatai ir namai	Apsigyvenimas, patalpos, kambariai, baldai, patalynė, paslaugos, patogumai	Operaciniai metodai (pratybos, skaitymas, rašymas) Teikiamieji (pasakojimas, teikiamasis pokalbis, demonstravimas, literatūros panaudojimas) Atgaminamieji metodai (atpasakojimas, kartojimo pokalbis,	Gebės pakalbėti apie namus ar butą, kambarius, baldus, apie išlaidas, susijusias su namais, apie paslaugas ir patogumus, avarijas buityje, prietaisų gedimus, išsikviesti pagalbą kilus gaisrui, sugedus vandentiekiiui, elektrai ir pan.; taip pat supras / pasakys panašią informaciją apie analogiškus dalykus, pasikeisti nuomonėmis šia tema. Plėš komunikacinius bei gebėjimus,

		tikrinamasis pokalbis).	turtins žodyną.
Gamta, regionas	Kraštovaizdis, miestas, regionas, gyvūnai ir augalai, oras	Operaciniai metodai (pratybos, skaitymas, rašymas) Teikiamieji (pasakojimas, teikiamasis pokalbis, demonstravimas, literatūros panaudojimas) Atgaminamieji metodai (atpasakojimas, kartojimo pokalbis, tikrinamasis pokalbis). Darbas su moksline literatūra ir šaltiniais.	Gebės pakalbėti apie aplinką, kraštovaizdį, apie gyvenimą ir kai kuriuos darbus kaime, darže ar sode, apie regioną ir miestą, kuriame gyvena, apie orą ir klimatą, suprasti panašią informaciją, pasikeisti nuomonėmis šiomis temomis. Plės žodyną, tobulins tartį, rašytinės ir sakytinės kalbos gebėjimus. Išmoks kurti dialogus.
Kasdienis gyvenimas	Namuose, darbe, darbo vieta, pajamos	Operaciniai metodai (pratybos, skaitymas, rašymas) Atgaminamieji metodai (atpasakojimas, kartojimo pokalbis, tikrinamasis pokalbis). Darbas su moksline literatūra ir šaltiniais.	Gebės pakalbėti apie veiklą namuose ir darbe, taip pat apie pajamas, išsilavinimą ir perspektyvas; pasikeisti nuomonėmis šia tema. Tobulins tartį, gausins žodyną, ugdys komunikacinius, rašytinius gebėjimus.
Laisvalaikis	Pomėgiai ir interesai, radijas, televizija ir pan., kinas, teatras, koncertai ir pan., biblioteka, intelektualiai ir meninė veikla, sportas, periodika, šventės	Operaciniai metodai (pratybos, skaitymas, rašymas) Teikiamieji (pasakojimas, teikiamasis pokalbis, demonstravimas, literatūros panaudojimas) Atgaminamieji metodai (atpasakojimas, kartojimo pokalbis, tikrinamasis pokalbis). Darbas su moksline literatūra ir šaltiniais.	Gebės pakalbėti apie laisvalaikį, apie pomėgius ir interesus, apie įvairius renginius ir asmeninę veiklą; apie masinės informacijos priemones, sportą ir perskaitytas knygas; pasikeisti nuomonėmis apie tokius dalykus. Gilins sugebėjimus suvokti trumpo teksto esmę, plės žodyną.
Kelionės	Visuomeninis ir asmeninis transportas, eismas, atostogos, apsigyvenimas, bagažas, atvykimas į šalį ir išvykimas iš jos, kelionės dokumentai.	Operaciniai metodai (pratybos, skaitymas, rašymas) Teikiamieji (pasakojimas, teikiamasis pokalbis, demonstravimas, literatūros panaudojimas) Atgaminamieji metodai (atpasakojimas,	Mokiniai, atsižvelgdami į savo interesus – verslo ar poilsio, gebės pakalbėti apie transportą, keliones sausuma (automobiliais, traukiniais ir pan.), jūra bei oru. Tobulins komunikacinę kompetenciją, rašybos gebėjimus, tartį, žodžių jungimo galimybes.

		kartojimo pokalbis, tikrinamasis pokalbis).	
Santykiai su žmonėmis	Bendravimas, kvietimas, susirašinėjimas, valdžia ir politinis gyvenimas, teisėsauga, taika, socialiniai reikalai	Operaciniai metodai (pratybos, skaitymas, rašymas) Teikiamieji (pasakojimas, teikiamasis pokalbis, demonstravimas, literatūros panaudojimas) Darbas su moksline literatūra ir šaltiniais.	Gebės pakalbėti apie asmeninius santykius, dalyvavimą visuomeniniame gyvenime, apie narystę klubuose, apie šalies valdymą ir politinę situaciją, apie kriminalinę padėtį ir teisėtvarką, apie karą ir taiką, apie socialinius reikalus; taip pat tvarkyti dalykinę ir asmeninę korespondenciją, gebėti pasikeisti nuomonėmis šiais klausimais. Ugdys komunikacinius, rašybos, tarties, žodžių jungimo gebėjimus.
Sveikata ir higiena	Kūno dalys, būsenos, higiena, ligos, nelaimingi atsitikimai, medicinos priežiūra, draudimas, jautimų pavadinimai, kūno padėtis ir jos keitimas	Operaciniai metodai (pratybos, skaitymas, rašymas) Teikiamieji (pasakojimas, teikiamasis pokalbis, demonstravimas, literatūros panaudojimas) Atgaminamieji metodai (atpasakojimas, kartojimo pokalbis, tikrinamasis pokalbis). Darbas su moksline literatūra ir šaltiniais.	Gebės pakalbėti apie būsenas – ar jie alkani, ar pavargę ir pan., pasakyti kaip jaučiasi, pakalbėti apie asmens higieną, pasakyti gydytojui savo rūpesčius, pranešti apie nelaimingus atsitikimus, avarijas, pakalbėti apie šalies medicinos paslaugas ir draudimo sistemą; pasikeisti informacija šiais klausimais. Ugdys trumpo teksto suvokimo įgūdžius, rašybos gebėjimus.
Švietimas ir mokslas	Mokymasis ir mokslas, dalykai, egzaminai, mokslo baigimo dokumentai, kalbos supratimas ir raiška	Operaciniai metodai (pratybos, skaitymas, rašymas) Teikiamieji (pasakojimas, teikiamasis pokalbis, demonstravimas, literatūros panaudojimas) Atgaminamieji metodai (atpasakojimas, kartojimo pokalbis, tikrinamasis pokalbis). Darbas su moksline literatūra ir šaltiniais.	Gebės pakalbėti apie švietimo sistemą ir jos padėtį šalyje, mokymo įstaigų tipus, išsilavinimą, kvalifikaciją, apie kalbos mokėjimo lygį ir jos mokymosi sunkumus, apie mokslo institucijas ir tyrimus, pasiekimus. Ugdys kalbinę, rašytinę kompetenciją, tartį, teksto kūrimo galimybes (rašys skelbimą).
Prekyba	Parduotuvės, maisto prekės, drabužiai, avalynė, mada, namų apyvokos daiktai,	Operaciniai metodai (pratybos, skaitymas, rašymas) Teikiamieji	Gebės bendrauti įvairiose parduotuvėse: maisto, drabužių, rūkalų, namų apyvokos daiktų, raštinės prekių, gebėti paklausti

	raštinės reikmenys, kainos, matai, pakuotės, turgus	(pasakojimas, teikiamasis pokalbis, demonstravimas, literatūros panaudojimas) Atgaminamieji metodai (atpasakojimas, kartojimo pokalbis, tikrinamasis pokalbis).	kainos, sumokėti, pakalbėti šia tema su kitais žmonėmis. Plėš žodyną, ugdys tartį, komunikacinius gebėjimus ir rašytinę kalbą (skelbimas).
Maistas ir gėrimai	Viešosios maitinimo įstaigos	Operaciniai metodai (pratybos, skaitymas, rašymas) Teikiamieji (pasakojimas, teikiamasis pokalbis, demonstravimas, literatūros panaudojimas) Atgaminamieji metodai (atpasakojimas, kartojimo pokalbis, tikrinamasis pokalbis).	Gebės pakalbėti apie įvairių rūšių maistą ir gėrimus, vietas, kur galima pavalgyti, susikalbėti restorane ir kavinėje bei pan.
Paslaugos	Paštas, telefonas, bankas, policija, ambasadų paslaugos, ligoninė, poliklinika, buitės paslaugos, autoservisas, degalinė	Operaciniai metodai (pratybos, skaitymas, rašymas) Teikiamieji (pasakojimas, teikiamasis pokalbis, demonstravimas, literatūros panaudojimas) Atgaminamieji metodai (atpasakojimas, kartojimo pokalbis, tikrinamasis pokalbis). Darbas su moksline literatūra ir šaltiniais.	Gebės kalbėti pašte, banke, policijoje, ambasadoje, medicinos įstaigoje, mokėti išsinuomoti automobilį ir tartis dėl jo remonto, susikalbėti degalinėse. Nurodys, išvardins įstaigas, paslaugas ir kitus terminus. Plėš žodyną, ugdys tarties, teksto suvokimo, rašybos, gebėjimus.

UGDYMO PRIEMONĖS

1. Bagdonavičienė D, Pribušauskaitė J. Skaitome lietuviškai. Vilnius: Pradai, 1998.
2. EKA –Europos kalbų aplankas suaugusiems. Prieiga internetu: eka.emokykla.lt
3. Kaip rengtis valstybinės kalbos mokėjimo egzaminui /sudarė R.Žemaitis. Vilnius. 2001.
4. Norkaitienė M., Šepetytė R., Šimėnaitė Z. Mokomasis lietuvių kalbos žodynas. Vilnius: Baltos lankos, 2000.
5. Pigagienė O. Lietuva: 200 klausimų ir atsakymų. Kaunas: Šviesa. 1999.
6. Ramonienė M., Vilkienė L. Po truputį: lietuvių kalbos vadovėlis pradedantiesiems. Vilnius: Baltos lankos, 1998.
7. Ramonienė M., Pribušauskaitė J., Vilkienė L. Slenkstis. Vilnius, 2007.
8. Ramonienė M. Valstybinės kalbos mokymo programa: I, II ir III valstybinės kalbos mokėjimo kvalifikacinės kategorijos. Vilnius, 1997.
9. Stumbrienė V., Kaškelevičienė A. Nė dienos be lietuvių kalbos. Vilnius: Gimtasis žodis, 2001.

10. Vaišnorienė E. Po vienu stogu. Vilnius, 2006.

4. Mokymosi pasiekimų vertinimas ir įteisinimas

4.1. Programos dalyvių pasiekimų vertinimas	Pasiekimai vertinami neformaliuoju būdu. Skaitymo, rašymo, klausymo ir kalbėjimo testai vertinami „įskaityta“ arba „neįskaityta“.
4.2. Dalyvių įgytų kompetencijų patvirtinimas	Bus įgytos B1 ir B2 valstybinės kalbos mokėjimo lygio kompetencijos.
5. Laukiami rezultatai ir galimas programos tęstinumas	Asmuo supras sakytinius ir rašytinius tekstus žinomomis temomis, gebės kalbėti įvairiomis kasdienio gyvenimo ir darbo temomis, apibūdinti patirtį, įvykius, nusakyti priežastis, gebės pildyti tipinių dokumentų formas ir juos rengti, rašyti trumpus tekstus kasdienio gyvenimo ir darbo temomis, suprasti sakytinę kalbą, rašytinį tekstą ir bendrauti valstybine kalba maždaug iš 1800–2000 žodžių susidedančio bazinio žodyno ir pareigų terminijos.